

Sınai Mülkiyet Haklarına İlişkin Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizinde Münhasır Yetki Sorunu^(*)

The Problem of Exclusive Jurisdiction in the Recognition and Enforcement of Foreign Court Decisions Relating to Industrial Property Rights

Prof. Dr. Sema ÇÖRTOĞLU KOCA^(**)

Öz:

Günümüzde, sınai mülkiyet haklarının sınır ötesi ihlallerine ilişkin uyuşmazlıkların sayısı giderek artmaktadır. Sınai mülkiyet haklarının ihlali bir ülkede gerçekleşikten sonra etkilerinin bir başka ülkede hatta birden fazla ülkede göstermesi de mümkündür. Bir tasarımın kopyalanarak farklı ülkelerde satılması ya da bir patentin birden çok ülkede ihlal edilmesi, sınai mülkiyet haklarının sınır ötesi boyutuna örnek teşkil etmektedir. Sınai mülkiyet haklarının ihlali halinde Türkiye'de dava açılabilmesi gibi, bazı durumlarda da yurt dışında dava açılabilir. Yabancı devlet mahkemelerince verilen kararların Türkiye'de kesin delil veya kesin hüküm etkisi kazanması ve icra edilebilmesi için bu kararların tanıma ve tenfiz şartlarını yerine getirmesi gerekir.

Makale, yabancı devlet mahkemelerinin sınai mülkiyet haklarının ihlaline ilişkin vermiş olduğu kararların Türkiye'de tanınması ve tenfizinde karşılaşılan münhasır yetki probleminin yargı kararları çerçevesinde tartışılmasına ilişkindir. Çalışmamızda öncelikle sınai mülkiyet haklarına ilişkin yabancı mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizi için aranan şartlar kısaca ele alınacaktır. Daha sonra sınai mülkiyet haklarına ilişkin yeniden inceleme ve değerlendirme kurulu kararlarının iptali davası, hükümsüzlük davası ve tazminat davası gibi davalar bakımından Sınai Mülkiyet Kanunu'nun 156. maddesinde yer alan yetki kurallarının münhasır yetki kuralı olarak nitelendirilip nitelendirilemeyeceği değerlendirilecektir. Ardında da bu davalar bakımından yabancı mahkeme kararlarının Türkiye'de tanınmasının ve tenfizinin mümkün olup olmadığı yargı kararları çerçevesinde incelenecektir.

Anahtar Kelimeler:

Sınai Mülkiyet Hakları, Tanıma ve Tenfiz, Münhasır Yetki, Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun (MÖHUK), Sınai Mülkiyet Kanunu.

^(*) Makale hakem denetiminden geçmiştir.

Makale Geliş Tarihi: 13.12.2024 - Makale Kabul Tarihi: 11.02.2025.

^(**) Başkent Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı, Öğretim Üyesi,
Ankara - Türkiye,

E-posta: sema@baskent.edu.tr,

Orcid No: <https://orcid.org/0000-0001-6464-9034>.

Abstract:

Nowadays, the number of disputes regarding cross-border violations of industrial property rights is increasing. After the violation of industrial property rights occurs in one country, it is possible for its effects to show in another country or even in more than one country. Copying a design and selling it in different countries or infringing a patent in more than one country are examples of the cross-border dimension of industrial property rights. In case of violation of industrial property rights, a lawsuit can be filed in Turkey, and in some cases, a lawsuit can be filed abroad. In order for the decisions given by foreign state courts to gain definitive evidence or final judgment effect and be enforced in Turkey, these decisions must render the recognition and enforcement conditions.

The article is about discussing the problem of exclusive jurisdiction encountered in the recognition and enforcement of decisions made by foreign state courts regarding industrial property rights in Turkey, within the framework of judicial decisions. In our study, first of all, the conditions sought for the recognition and enforcement of foreign court decisions regarding industrial property rights will be briefly discussed. Then it will be evaluated whether the jurisdiction rules in Article 156 of the Industrial Property Code can be characterized as exclusive jurisdiction rules in cases such as the annulment of the decisions of the Department of Re-examination and Evaluation, invalidity and compensation cases regarding industrial property rights. Later, it will be examined within the framework of judicial decisions whether it is possible to recognize and enforce foreign court decisions in Turkey in these cases.

Keywords:

Industrial Property Rights, Recognition and Enforcement, Exclusive Jurisdiction, The Code on Private International Law and Procedural Law, Industrial Property Code.

GİRİŞ

Günümüzde, sınai mülkiyet haklarının sınır ötesi ihlallerine ilişkin uyuşmazlıkların sayısı giderek artmaktadır. Buna ilişkin olarak, iki teknoloji devi Apple ve Samsung arasındaki davaları örnek olarak gösterebiliriz. Apple ve Samsung arasındaki telefon tasarımlarından kaynaklanan uyuşmazlığa ilişkin olarak farklı devletlerde; ABD, Avustralya, Japonya, Kore ve birkaç Avrupa ülkesi mahkemesinde bir dizi dava açılmıştı. İlk dava 2011 yılında açılmış ve uyuşmazlık ancak 2018 yılında sonuçlanmıştır. Telefon tasarımlarından kaynaklanan uyuşmazlık, yedi yıl süren davanın ardından Apple ve Samsung'un uzlaşmasıyla sonuçlanmıştır. ABD'deki mahkemede jüri, Samsung'un iPhone'un özelliklerini kopyaladığına ve Samsung'un Apple'a 539 milyon dolar tazminat ödemesine karar vermesinden bir hafta sonra taraflar arasında anlaşma sağlanarak uyuşmazlık çözümlenmiştir¹.

Görülmektedir ki, sınai mülkiyet haklarının ihlali bir ülkede gerçekleştikten sonra etkilerinin bir başka ülkede hatta birden fazla ülkede göstermesi de mümkündür. İtalyan bir çanta üreticisinin tasarımının Yunanistan'da kopyalanarak, üretilmesi ardından bir internet sitesi aracılığı ile Türkiye'de ve birçok ülkede satılmasını ya da Türk teknoloji şirketinin almış olduğu bir patente karşı birden çok

¹ BAJPAI, Prableen: "Apple and Samsung's Complicated Relationship", 28.12.2015, <https://www.nasdaq.com/articles/apple-and-samsungs-complicated-relationship-2015-12-28>, 16.01.2025; BBC NEWS: "Apple ve Samsung Yedi Yıl Süren Davanın Sonunda Anlaştı", 28.06.2018, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-44638491>, 16.01.2025.

ülkede hükümsüzlük davası açılmasını örnek olarak verebiliriz. Sınai mülkiyet haklarının ihlali halinde Türkiye’de dava açılabileceği gibi, yurt dışında da dava açılabilmektedir. Yabancı devlet mahkemelerince verilen kararların Türkiye’de kesin delil veya kesin hüküm etkisi kazanması ve icra edilebilmesi için bu kararların tanıma ve tenfiz şartlarını yerine getirmesi gerekir.

Çalışmamızda öncelikle sınai mülkiyet haklarına ilişkin yabancı mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizi için aranan şartlar kısaca ele alınacaktır. Tanıma ve tenfiz bakımından konumuz bakımından asıl incelenmesi gereken husus ise, sınai mülkiyet haklarına ilişkin yabancı mahkeme kararlarının, Türk mahkemelerinin münhasır yetkisine girmeyen bir konuda verilmiş olmasıdır. Sınai mülkiyet hakları bakımından yetki kuralları; Sınai Mülkiyet Kanunu (SMK)², Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanun³ ve Bitki Çeşitlerine Ait İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun’da⁴ yer almaktadır. Çalışmamızda konunun geniş sınırları bakımından sadece Sınai Mülkiyet Kanunu’nun 156. maddesinde yer alan yetki kurallarının münhasır yetki kuralı olup olmadığı belirlenerek, bu yetki kurallarının kapsamına giren yabancı mahkeme kararlarının tanınmasının ve tenfizinin mümkün olup olmayacağı değerlendirilecektir.

I. SINAI MÜLKİYET HAKLARINA İLİŞKİN YABANCI MAHKEME KARARLARININ TÜRKİYE’DE TANINMASI VE TENFİZİ

Sınai mülkiyet haklarına ilişkin yabancı mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizi için Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun’un⁵ (MÖHUK) 50-59. maddeleri arasında yer alan şartların yerine gelmesi gerekmektedir.

MÖHUK m.50’de tanıma ve tenfizin ön şartları yer almaktadır. Bu şartlar:

1. Yabancı bir devlet mahkemesi tarafından verilmiş bir ilamın bulunması gerekir.

Sınai mülkiyet haklarına ilişkin olarak verilmiş olan hükmün, yabancı bir mahkeme tarafından verilmesi gerekmektedir. Sınai mülkiyet haklarına ilişkin olarak yabancı idari makamlardan verilmiş bir ilamın Türkiye’de tanınması ve tenfizi mümkün değildir.

2. İlamın, hukuk davalarına ilişkin olması gerekir.

Bu şarta göre, sınai mülkiyet haklarına ilişkin yabancı mahkeme kararının hukuk davalarına ilişkin olması gerekir. Yine MÖHUK m.50(2) uyarınca, ya-

² Resmî Gazete T. 10.1.2017, Sa. 29944.

³ Resmî Gazete T. 30.4.2004, Sa. 25448.

⁴ Resmî Gazete T. 15.1.2004, Sa. 25347.

⁵ Resmî Gazete T. 12.12.2007, Sa. 26728.

bancı mahkemelerin ceza ilâmlarında yer alan kişisel haklarla ilgili hükümler hakkında da tenfiz kararı istenebilir. O halde, sınai mülkiyet haklarına ilişkin olarak verilmiş yabancı mahkeme kararının hukuk mahkemelerinden verilmesi şart olmayıp, verilen kararın özel hukuk ilişkilerinden doğan bir ihtilafı çözmek için verilmiş olması yeterlidir. Örneğin, yabancı ülkede ceza mahkemesi tarafından verilen sınai mülkiyet haklarına tecavüz nedeniyle verilen tazminat kararı Türkiye’de tenfiz edilebilir.

3. Kararın, verildiği devlet kanunlarına göre kesinleşmiş olması gerekir.

Hukukumuzda göre kararın kesinleşmesi için hem şekli hem de maddi anlamda kesin hüküm teşkil etmesi gerekir⁶. Geçici nitelikteki ihtiyati tedbir ve haciz kararları tanınıp tenfiz edilemez. Yabancı kararda kesinleşme şartı bakımından bulunması gereken özellik, verildiği ülke hukukuna göre ihtilaf konusunu kesin ve nihai olarak halletmiş olmasıdır. Bu nedenle, verildiği ülke hukukuna göre hem şekli hem de maddi anlamda kesinleşmiş sınai mülkiyet haklarına ilişkin yabancı mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizi mümkündür. Sadece şekli anlamda kesinleşmiş mahkeme kararlarının tenfizi ise mümkün değildir. Yabancı kararın şekli ve maddi anlamda kesinleşip kesinleşmediği, kararın verildiği ülke hukukuna göre belirlenecektir. MÖHUK’un 53(b) maddesine göre bunu ispat bakımından davacının kesinleşme şerhi veya belgesini dava dilekçesine eklemesi gerekir. Mahkeme kararlarının kesinleşmesi bazı hukuk sistemlerinde karar altına yazılan ve hâkim tarafından imzalanan bir şerhle, bazı ülkelerde bir ek veya ara kararla, bazı ülkelerde mahkeme kararlarının tescil veya depo edildiği resmi bürodan verilen belgelerle, bazı ülkelerde ise davanın avukat tarafından verilen bir yeminli beyan (Affidavit) ile açıklanmaktadır⁷.

Tanıma ve tenfize ilişkin diğer şartlar ise MÖHUK m.54’te sayılmaktadır.

1. Türkiye Cumhuriyeti ile ilâmın verildiği devlet arasında karşılıklılık esasına dayanan bir anlaşma yahut o devlette Türk mahkemelerinden verilmiş ilâmların tenfizini mümkün kılan bir kanun hükmünün veya fiilî uygulamanın bulunması.

Tanıma için karşılıklılık şartı aranmamaktadır (MÖHUK m.58(1)). Sınai mülkiyet haklarına ilişkin yabancı mahkeme kararının tenfizinde, gerek akdi gerekse fiili veya hukuki karşılıklılığın tespitinde, mahkemece resen bir araştırma yapılması gerekir⁸. Mahkeme her üç karşılıklılık türü bakımından doğrudan kendi

⁶ ÖZBAKAN, Işıl: Türk Hukukunda Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi, Ankara 1987, s. 150.

⁷ ŞANLI, Cemal/ ESEN, Emre/ ATAMAN-FİGANMEŞE, İnci: Milletlerarası Özel Hukuk, İstanbul 2024, s. 675-676.

⁸ İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 44. Hukuk Dairesi, E. 2020/1339, K. 2022/1753, T. 15.12.2022.

bilgi ve araştırmasına dayanabileceği gibi, özellikle fiili ve hukuki karşılıklılığın tespiti konusunda Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'ne, Hukuk Fakültelerine, Türkiye'nin de taraf olduğu Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine Dair Anlaşmaya istinaden yabancı ülke makamlarına veya ilgili yabancı ülkenin Türkiye'deki elçilik veya konsolosluklarına başvurulabilir⁹.

2. Hükümün kamu düzenine açıkça aykırı bulunmaması.

Yabancı bir kararın Türk kamu düzenine açıkça aykırı sayılabilmesi için, kararda yer alan hüküm fıkrasının, Anayasanın veya hukuk sisteminin temel ilkelerine, Türk toplumunun genel örf-adet ve ahlak anlayışına aykırı olmalıdır. Bu anlamda, örneğin, Anayasa'da yer alan temel hak ve özgürlükleri yok eden veya kısıtlayan ya da Anayasa'da yer alan bazı temel ilkeleri ihlal eden kararlar, savunma haklarına riayet edilmeden verilen kararlar, genel ahlaka aykırı talep ve ilişkileri hüküm altına alan kararlar, hukuken veya ahlaken ifası istenemeyen ve himayesi caiz olmayan bir alacağı, özellikle tenfiz devletinin veya bir üçüncü devletin dış ticaret, gümrük veya vergi mevzuatına karşı muvazaa teşkil eden ilişkilerden doğan alacakları hüküm altına alan kararlar; sahte evrak tanzim etmek suretiyle hile ile elde edilen kararlar kamu düzenine açıkça aykırı sayılabilir¹⁰.

Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararında¹¹ da kamu düzeni bakımından esas alınması gereken kıstas açıklanmıştır. "... yabancı ilamın Türk Hukukunda bir veya birden çok kanun hükümlerine aykırı bulunmasından çok Türk Hukukunun temel değerlerine, Türk genel adap ve ahlak anlayışına Türk kanunlarının dayandığı temel adalet anlayışına ve hukuk siyasetine, Anayasa'da yer alan temel hak ve özgürlüklere, milletlerarası alanda geçerli ortak ve kabul görmüş hukuk prensiplerine, ikili anlaşmalara, gelişmiş toplumların ortak benimsedikleri ahlak ve adalet anlayışına, medeniyet seviyesine siyasi ve ekonomik rejimine bakmak olmalıdır".

Sınai mülkiyet haklarının ihlali nedeniyle yabancı mahkemelerde açılan tazminat davalarına ilişkin ilamların Türkiye'de tanınması ve tenfizinde sık karşılaşılan sorunlardan biri de ilamın Türk kamu düzenine açıkça aykırı olup olmadığıdır. Konumuz bakımından ilerleyen bölümde yer verdiğimiz mahkeme kararlarında¹² da görülmektedir ki, özellikle hükmedilen tazminatların aşırı nitelikte olması halinde kamu düzenine aykırılık iddiası sıklıkla dava konusu olmaktadır.

⁹ ŞANLI/ESEN/ATAMAN-FİĞANMEŞE, s. 690.

¹⁰ ŞANLI/ESEN/ATAMAN-FİĞANMEŞE, s. 701-704.

¹¹ 10.02.2012 tarih ve 2010/1 E., 2012/1 K. sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı.

¹² Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, E. 2017/11-52, K. 2021/671, T. 3.6.2021; Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2022/3126, K. 2023/6729, T. 22.11.2023; Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2013/3662, K. 2013/19524, T. 4.11.2013; Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2014/1417, K. 2014/8769, T. 8.5.2014; Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2014/17914, K. 2015/2986, T. 5.3.2015.

Sınai mülkiyet haklarının ihlali nedeniyle açılan tazminat davası aleyhine sonuçlanan tarafın bu ilamın icrası nedeniyle güç duruma düşecek olması, ekonomik varlığının çok ciddi bir bölümünü kaybedecek, iflas edecek, bakmakla yükümlü olduğu kişilere bakamayacak duruma düşecek olması Türk kamu düzenine aykırı değildir. Tazminata ya da belli bir meblağ paranın karşı tarafa ödenmesine hükmederken hâkim, kural olarak borçlunun ekonomik şartlarını, objektif imkânsızlıklarını düşünmek zorunda değildir¹³.

Sınai mülkiyet haklarının ihlali nedeniyle yabancı mahkemelerde açılan davalarda cezai tazminatlara (*punitive damages*) hükmedilebilmektedir. Cezai tazminat, hukuka aykırı davranan şahsı cezalandırmak için gerçek zararın üstünde bir tazminata karar verilmesidir. Cezai tazminat ile bir yandan maddi kayıpların giderilmesi diğer yandan aynı eylemin tekrarlanmaması amaçlanmaktadır. Bu tür cezai nitelikteki tazminatlara bir takım temel prensiplerimize aykırı yabancı hukukların uygulanması suretiyle karar verilmişse, bu noktada esasa uygulanan yabancı hukukun Türk kamu düzenini ihlal ettiğini söylemek mümkündür¹⁴.

Cezai tazminat kararlarının Türk mahkemelerinde tenfizinin mümkün olup olmadığı sorusunun yanıtlandırılması açısından bu kararın niteliğinin vasıflandırılması çok önemlidir. Çünkü yabancı mahkeme kararlarının tenfiz edilebilmesi için bu kararların özel hukuka ilişkin olması şarttır. Kararı veren mahkemenin niteliği önem taşımamakla beraber verilen kararın niteliği önemlidir. Bu kararın özel hukuka ilişkin olması tenfiz için ön şart teşkil etmektedir. Yabancı mahkemece verilen cezai tazminat, sırf adından dolayı kamu düzenine aykırı olmayacaktır. Ancak doktrinde yer alan baskın görüş uyarınca, yabancı mahkemece hükmedilen cezalandırıcı ve caydırıcı tazminatın makul düzeyde olmaması; somut olayın özelliklerine göre fahiş ve aleyhine tazminat kararı verilen tarafın ekonomik yıkımına sebep olması ya da AİHS'e ek 1 numaralı Protokolün 1. maddesi ile teminat altına alınan mülkiyet hakkını ihlâl etmesi halinde, cezalandırıcı ve caydırıcı tazminata ilişkin yabancı ilam, Türk kamu düzenine aykırılık teşkil edebilir¹⁵. Türk hukukunun da dâhil olduğu Kıta Avrupası hukuk sisteminde taz-

¹³ DEMİR GÖKYAYLA, Cemile: Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizde Kamu Düzeni, Ankara 2001, s. 177.

¹⁴ DEMİR GÖKYAYLA, s. 177; DOĞAN, Vahit: Milletlerarası Özel Hukuk, Ankara 2022, s. 122; ŞANLI/ESEN/ATAMAN-FİGANMEŞE, s. 671; GÜNGÖR, Gülin: Türk Milletlerarası Özel Hukuku, 4. Bası, Ankara 2023, s. 299.

¹⁵ EKŞİ, Nuray: Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi, İstanbul 2013, s. 605-607, 680-681. *Nomer'e* göre, Türk hukukunda özel hukuka ait zararların giderilmesinde, zarar görene sadece haksız fiilin sebep olduğu maddi kayıpların ve belirli gayri maddi zararların tazmin edilmesi imkânı tanınmıştır (telafi ilkesi). Buna karşılık, haksız fiil failinin sebep olduğu zararlar sebebiyle cezalandırılması, cezalandırmak münhasıran devletin tekelinde olduğundan, adli mahkemelerin değil, ceza mahkemelerinin yetkisindedir. Bir yabancı mahkeme hükmünde yer alan tazminat miktarı, zarara uğrayanın zararını telafi etmenin yanında zarar verenin cezalandırılmasına da hizmet etmekte ise,

minat, zararı giderici olma yönü ağırlık taşımakta, ancak önleyici amacı bulunmamaktadır. Verilen zararı gideren kısmı dışında kalan tazminat miktarı, tazminat olarak değerlendirilmemekte, ceza olarak kabul edilmektedir¹⁶.

Doktrinde yer alan farklı bir görüşe göre ise, Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun (RKHK)¹⁷ da ve Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu (FSEK)¹⁸ nda üç kat tazminat sistemine yer verilmiş olması (RKHK m.58; FSEK m.68) nedeniyle Türk hukukunda cezai tazminatın kabul edildiği sonucuna varmak gerektiği, kamu düzeni müdahalesinin istisnai olarak uygulanması gerektiği dikkate alındığında, cezai tazminata hükmedilmiş olan yabancı mahkeme kararının sırf bu niteliğinden dolayı tenfizinin kamu düzenine açıkça aykırılık oluşturacağı gerekçesiyle reddedilmemesinin daha doğru olacağını ifade edilmiştir. Bununla birlikte, üç katın üzerinde cezai tazminata hükmedilmesi ya da fahiş bir tazminata hükmedilmiş olması durumunda, somut olayın şartlarına göre kamu düzeni müdahalesinin söz konusu olması gerektiği de belirtilmiştir¹⁹.

Sınai mülkiyet haklarının ihlali durumunda yabancı mahkemece hükmedilen tazminatın, cezalandırma amacı taşıyan zararı aşan tazminat niteliğinde olması halinde Türk kamu düzenine açıkça aykırılık teşkil edeceği için bu tür kararların Türkiye’de tenfizinin mümkün olmadığı kanaatindeyiz²⁰.

3. O yer kanunları uyarınca, kendisine karşı tenfiz istenen kişinin hükmü veren mahkemeye usulüne uygun bir şekilde çağrılmamış veya o mahkemede temsil edilmemiş yahut bu kanunlara aykırı bir şekilde giyabında veya yokluğunda hüküm verilmiş ve bu kişinin yukarıdaki hususlardan birine dayanarak tenfiz istemine karşı Türk mahkemesine itiraz etmemiş olması.

Bir başka deyişle, karar, davalının savunma haklarına riayet edilerek verilmiş olmalıdır. Savunma haklarına uyulup uyulmadığı, esas davanın görüldüğü ülke hukukuna göre belirlenecektir. Hakkında tenfiz istenen taraf, davanın görüldüğü

---

yabancı mahkeme kararının tanınması mümkün değildir. Böyle bir durumda ancak kısmi bir tanıma ve tenfiz mümkün olabilir: NOMER, Ergin: Devletler Hususî Hukuku, İstanbul 2017, s. 510.

¹⁶ ÇELİKEL, Ayse/ERDEM, Bahadır B.: Milletlerarası Özel Hukuk, İstanbul 2021, s. 776.

¹⁷ Resmî Gazete T. 13.12.1994, Sa. 22140.

¹⁸ Resmî Gazete T. 13.12.1951, Sa. 7981.

¹⁹ TARMAN, Zeynep Derya: “Yabancı Mahkeme ve Hakem Kararlarının Türkiye’de Tenfizinde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Bazı Tespitler, Public and Private International Law Bulletin, Cilt: 37, Sayı: 2, s. 814.

²⁰ Yine aynı şekilde Yargıtay vermiş olduğu kararda “... kanun koyucunun, haksız fiille başkasına zarar veren kişiyi medeni olarak cezalandırmayı veya zarar göreni zenginleştirmeyi amaçlamadığı, tazminatın duruma ve kusura göre belirleneceği, cezalandırıcı bir yönü de olan tazminata ilişkin hükümlerin yer aldığı yabancı mahkeme kararlarının tenfiz edilemeyeceği, verilen kararın 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu madde 49 ve devamında öngörülen hükümlerle bağdaşmadığı ... hususlarını dikkate alarak tenfizi reddetmiştir” Yargıtay 6. Hukuk Dairesi, E. 2021/1358, K. 2022/2968, T. 31.05.2022.

ülke hukukuna uygun olarak mahkemeye çağrılmadığını; yani kendisine tebligat yapılmadığını veya mahkemede temsil edilmediğini ya da usulüne uygun bir gı-yap prosedürü içinde karar verilmediğini ileri sürdüğünde, davalıdan olumsuz bir hususun ispatı istenemeyeceğinden, bunların aksini ispat külfeti davacıya geçecektir. Bu durumda davacı, doğrudan yabancı ülkedeki dava dosyasından temin edeceği veya mahkemenin resen yabancı mahkemeden getireceği bilgi ve belgelerle davalının ileri sürdüğü hususların aksini ispatlayabilir. Burada, davalıya usulüne uygun tebligatın yapıldığının kararda belirtilmiş olmasının bir önemi yoktur. Davacının, karar metnindeki ifadeden bağımsız olarak, usulüne uygun bir tebligatın davalıya yapıldığını karar harici belgelerle ispatlaması gerekir²¹.

4. İlâmın, Türk mahkemelerinin münhasır yetkisine girmeyen bir konuda verilmiş olması veya davalının itiraz etmesi şartıyla ilâmın, dava konusu veya taraflarla gerçek bir ilişkisi bulunmadığı hâlde kendisine yetki tanıyan bir devlet mahkemesince verilmiş olmaması.

Tanıma ve tenfizde Türk hâkimi, kural olarak, kararı veren yabancı mahkemenin yetkisine ilişkin herhangi bir inceleme yapmamaktadır. Dolayısıyla yabancı ülke mahkemelerinin yetkisi, Türk tenfiz hâkiminin incelemesine dâhil değildir. Bununla birlikte kanun koyucu, ihtilaf konusu olay veya taraflar ile gerçek bir bağlantısı olmayan ülke mahkemelerinden verilen kararların tenfizine engel olmak istemiştir. Hükmün amacı, aşırı yetki kuralları ile kendini yetkili gören ülke mahkemelerinden verilen kararların tenfizine engel olmaktadır²². Yabancı mahkemenin kendisini aşırı yetki teşkil edecek şekilde yetkili saymasının tenfize engel olabilmesi, bu hususun tenfiz davasında davalı tarafın itiraz konusu yapmış olmasına bağlıdır.

Örneğin, davalının yerleşim yerinin bulunduğu yer mahkemesinin genel yetkili mahkeme olarak pek çok hukuk sisteminde kabul edilmesine karşın, davacının yerleşim yeri veya mutad meskeni mahkemesinin yetkili olması istisnai bir durum olmaktadır. Münhasıran davacının *forum* ile olan belli bir irtibatını (uyruklu, yerleşim yeri, mutad mesken gibi) esas alan, geniş uygulama alanına sahip yetki kuralları, prensip olarak, aşkın yetki (aşırı yetki) kuralları (*exorbitant jurisdiction rules*) olarak nitelendirilir²³. Bu kurallar, davanın konusu veya tarafları ile mahkeme arasındaki irtibatı zayıf, geçici, tesadüfi ölçülere göre tesis eden veya herhangi bir bağlantı aramayan yetki kurallarıdır²⁴.

²¹ ŞANLI/ESEN/ATAMAN-FİGANMEŞE, s. 721-725.

²² DOĞAN, s. 131.

²³ DARDAĞAN, Esra: Milletlerarası Usul Hukukunda "Aşkın Yetki" Kavramı, Ankara 2005, s. 145-146.

²⁴ EKŞİ, Nuray: Milletlerarası Ticaret Hukuku, İstanbul 2015, s. 138.

Bu şartlar bakımından makalemizin konusunu teşkil eden husus ise, yabancı mahkeme kararının Türk mahkemelerinin münhasır yetkisine girmemesidir.

Münhasır yetkiden bahsedebilmek için kanunun, belirli davaların mutlaka Türk mahkemelerinde görülmesini amaçlamış ve bunu sağlamak için her zaman yetkili olabilecek bir Türk mahkemesini göstermiş olması şarttır. Dolayısıyla, bir uyuşmazlığın yalnızca Türk mahkemelerinde görülmesi öngörülmüş, diğer ülke mahkemelerinin yetkisi hiçbir hal ve şartta kabul edilmemiş ise münhasır yetki kuralından bahsedilir²⁵.

Sınai mülkiyet haklarına ilişkin yetki kurallarının münhasır yetki niteliğinde olması halinde, bu konudaki yabancı mahkeme kararlarının Türkiye’de tanınması ve tenfizi MÖHUK m.54(1)(b) uyarınca mümkün olamayacağı gibi, tarafların MÖHUK m.47 uyarınca yetki anlaşması da yapmaları mümkün değildir.

Sınai mülkiyet hakları bakımından yetki kuralları; Sınai Mülkiyet Kanunu, Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanun ve Bitki Çeşitlerine Ait İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun’da yer almaktadır²⁶. Kanunun geniş sınırları nedeniyle çalışmamızda Sınai Mülkiyet Kanunu’nun 156. maddesinde yer alan yetki kurallarının münhasır yetki kuralı olup olmadığı tespit edilecektir.

II. SINAI MÜLKİYET KANUN’UN 156. MADDESİNDE YER ALAN YETKİ KURALLARININ NİTELİĞİNİN BELİRLENMESİ

A. Kurum Aleyhine Açılacak Davaları Düzenleyen Yetki Kuralının Değerlendirilmesi

SMK 156(2). maddesi uyarınca, Türk Patent ve Marka Kurumu’nun bu Kanun hükümlerine göre aldığı bütün kararlara karşı açılacak davalarda ve Kurumun kararlarından zarar gören üçüncü kişilerin Kurum aleyhine açacakları davalarda görevli ve yetkili mahkeme, Ankara Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesidir.

Türk Patent ve Marka Kurumuna karşı açılacak olan dava, Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu kararlarının iptali davasıdır. Ülkemizde tescil işlemleri Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından yapılmaktadır. Türk Patent ve Marka Kurumu’nun kararından kısmen veya tamamen memnun olmayan başvuru sahibi veya itiraz sahibi, bazen de her iki taraf, Türk Patent ve Marka Kurumu’nun işlemlerinin iptali için dava açabilir.

²⁵ ESEN, Emre: “Türk Hukukunda Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizinde Münhasır Yetki Kavramı”, MHB, Y. 22, 2002, s. 193.

²⁶ Entegre Devre Topoğrafyalarının Korunması Hakkında Kanun’da yer alan yetki kurallarının münhasır yetki kuralı niteliğinde olup olmadığına ilişkin olarak bkz. ÇÖRTOĞLU KOCA, Sema: Fikri Mülkiyet Haklarından Doğan Uyuşmazlıklarda Mahkemelerin Milletlerarası Yetkisi, Ankara 2023, s. 253-273.

Markanın iptaline ilişkin talepler konusunda 10 Ocak 2024 tarihinden itibaren Türk Patent ve Marka Kurumu yetkili kılınmıştır. SMK Geçici madde 4 uyarınca, markaların iptaline ilişkin talepler, 2024 yılına kadar dava olarak ileri sürülebilmekteydi ve bu tarihe kadar mahkemeler yetkiliydi. 10 Ocak 2024 tarihinden itibaren Türkiye’de markanın iptali Türk Patent ve Marka Kurumu’nun yapacağı idari inceleme sonucunda bir idari karar olarak sonuçlanmakta ve gerekirse bu karara karşı Ankara Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi’nde iptal davası açılabilir.

Türk Patent ve Marka Kurumu’nun aldığı tüm kararlara karşı açılan davalarda ve Kurumun kararlarından zarar gören üçüncü kişilerin Kurum aleyhine açacakları davalarda yetkili mahkemeyi düzenleyen madde 156(2) münhasır yetki kuralıdır²⁷. Kuruma karşı yurtdışında açılmış davalar neticesinde alınan ilamların Türkiye’de tanınması ve tenfizi mümkün değildir.

Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından alınan kararlara karşı açılan iptal davalarındaki yetkili mahkemeler düzenlenmektedir. Devletlerin egemenlik yetkisinden dolayı, bir devletin mahkemesinin kararını başka bir devlete göndermesi ya da başka bir devletin yaptığı işlemi iptal etmesi söz konusu değildir. Bundan dolayı, Türk idari makamlarının vermiş olduğu sınai mülkiyet haklarının tesciline ilişkin kararların yabancı mahkemelerce iptali söz konusu olamayacağı gibi, yabancı mahkemenin kararı sonucunda sınai mülkiyet hakkının idare tarafından sicilden terkinde de mümkün değildir. Ayrıca söz konusu yetki kurallarında her zaman yetkili bir Türk mahkemesi de tesis edilmektedir. Bu nedenlerle, söz konusu yetki düzenlemeleri, münhasır yetki kuralı olarak nitelendirilmektedir²⁸.

B. Sınai Mülkiyet Hakkı Sahibi Tarafından, Üçüncü Kişiler Aleyhine Açılacak Davaları Düzenleyen Yetki Kuralının Değerlendirilmesi

SMK’nın 156. maddesinin 3. ve 4. fıkraları uyarınca; sınai mülkiyet hakkı sahibi tarafından, üçüncü kişiler aleyhine açılacak hukuk davalarında yetkili mahkeme, davacının yerleşim yeri veya hukuka aykırı fiilin gerçekleştiği yahut bu fiilin etkilerinin görüldüğü yer mahkemesidir. Davacının Türkiye’de yerleşim

²⁷ ERDEM, Bahadır B.: Fikrî Hukukta Türk Mahkemelerinin Milletlerarası Yetkisi, İstanbul 2003 (Yetki), s. 197-198; ŞANLI/ESEN/ATAMAN-FİGANMEŞE, s. 693; ÖZEL, Sibel/ ERKAN, Mustafa/ PÜRSELİM, Hatice Selin/KARACA, Hüseyin Akif: Milletlerarası Özel Hukuk, İstanbul 2022, s. 731; AKDUMAN, Ebru: “Türk Mahkemelerinin Münhasır Yetkisi”, Terazi Hukuk Dergisi, Sa. 163, Mart 2020, s. 472.

²⁸ Avrupa Birliği düzenlemelerine baktığımızda da, 1215/2012 sayılı Medenî ve Ticarî Hukuk Davalarında Mahkemelerin Yetkisi ve Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizine İlişkin Avrupa Konseyi Tüzüğü’nde (Yeni Brüksel I Tüzüğü) fikri mülkiyet haklarının tescil ve geçerliliğine ilişkin davalarda sicilin bulunduğu yer mahkemesinin yetkisinin münhasır yetki olduğunu görmekteyiz. ÇÖRTOĞLU KOCA, s. 143-152, 255.

yeri bulunmaması hâlinde yetkili mahkeme, davanın açıldığı tarihte sicilde kayıtlı vekilin işyerinin bulunduğu yerdeki ve eğer vekillik kaydı silinmişse Kurum merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemedir.

Sınai mülkiyet hakkı sahibi tarafından, üçüncü kişiler aleyhine açılacak hukuk davalarına örnek olarak; tecavüz davaları (tecavüzün durdurulması (men'i), tecavüzün kaldırılması (ref'i)) tecavüzün tespiti, tazminat gibi davaları örnek olarak verebiliriz.

Doktrinde SMK m.156(3) ve (4)'de düzenlenen hükmü karşılayan mülga Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 63(1) ve (2). maddesinde öngörülen yetki kuralının münhasır yetki kuralı olduğu belirtilmiştir²⁹. Bu görüşe göre, marka sahibi tarafından üçüncü kişilere karşı açılan davalarda davacıya seçimlik bir hak tanınmıştır. Buna göre, davacı davasını ya Türkiye'deki ikametgâh yeri mahkemelerinde ya da Türkiye'de haksız fiilin ika yerinde açılabilir. Davacının hem ikametgâhının veya hem ikametgâhı hem de ika yerinin Türkiye'de olmaması halinde -ki haksız fiilin etki yeri, esaslı doğrudan finansal zararın Türkiye dışında doğabileceği istisnai hallerin dışında mutlaka Türkiye'de olacaktır- kayıtlı vekilin işyeri, böyle bir kayıt yoksa Enstitü merkez yeri olan Ankara mahkemelerinde dava açılacaktır. Bu madde ile esas korunmak istenen davacı değil, milli ekonomi içindeki yeriyle Türk sınai mülkiyet hakkının kendisi ile kamunun genel menfaatleridir ve Türk hukukuna uygun biçimde tescil edilen sınai mülkiyet haklarından doğan davaların mutlaka Türk mahkemelerinde görülmesini sağlamak amacı ile seçilmiştir. Bu görüş, sınai mülkiyet hakkının hukuken varlık kazanmasının, tıpkı taşınmaz mallardaki gibi, devletin egemenlik hakkına dayalı erkinin ifası olarak kabul edildiği ve hakların geçerliliği ile ihlal edildiği iddiaları hakkında, sadece onları yaratan ülke mahkemelerince karar verilmesi gerektiğini ifade etmiştir³⁰.

Doktrinde bizim de katıldığımız baskın görüşe göre ise, bu hüküm münhasır yetki kuralı değildir³¹. Kanun'daki yetki hükmünün amacı sınai mülkiyet hakkının ihlaline ilişkin davalarda muhakkak yetkili bir Türk mahkemesini tesis etmek olsa da, sınai mülkiyet hakkı sahibinin, üçüncü kişiye karşı açacağı ihlal davasını, her zaman bu özel yetkili mahkemelerde açmak zorunda olmadığıdır. Yani sınai mülkiyet hakkının ihlaline ilişkin davalarda, SMK'ya göre yetki kazanan Türk mahkemelerinin yetkisi, MÖHUK madde 54(b) anlamında 'münhasır yetki' ni-

²⁹ SARGIN, Fügen: İnternet Aracılığıyla Gerçekleşen Marka İhlalleri Hakkında Milletlerarası Yetkiyi Haiz Mahkemeler ve Uygulanacak Hukuk, Ankara 2005, s. 221-222.

³⁰ SARGIN, s. 221-222.

³¹ ERDEM, s. 194-195; ÇELİKEL/ ERDEM, s. 605-606; ÇÖRTOĞLU KOCA, s. 256-257; DEMİRKOL, Berk: Milletlerarası Yetki Andlaşmaları, İstanbul 2018, s. 147; AKDUMAN, s. 472.

telîği taşımamaktadır. Çünkü ihlal davalarında mahkemelerin yetkisini belirleyen SMK'daki hükmün amacı, illaki davanın Türk mahkemelerinde açılmasını sağlamak değil, sadece sınai mülkiyet hakkı sahibini korumak amacıyla ona kolaylık sağlayacak özel yetkili mahkemeler tesis etmek ve bir de her halükârda yetkili bir Türk mahkemesi tesis etmektir. Sınai mülkiyet hakkı ihlal edilen hak sahibi, kendi lehine olacağını düşündüğü hallerde sınai mülkiyet hakkının ihlaline ilişkin davasını yurt dışında açabilir ve aldığı yabancı mahkeme hükmünü, MÖHUK'un 54 maddesindeki tenfiz şartlarına aykırı bir durumun olmaması halinde Türkiye'de tenfiz ettirebilir. Hükmün münhasır yetki kuralı olduğunun kabulü halinde, ihlal davaları bakımından sınai mülkiyet hakkı sahibinin kendi lehine aldığı bir yabancı mahkeme ilamını Türkiye'de tenfiz ettirememesi sonucuna götürür ki bu durum maddenin amacına da aykırıdır³².

Örneğin, bir Türk tekstil markasının sahibi, Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından adına tescil edilen markanın benzerini taşıyan ürünleri üreterek Türkiye'de ucuza satan yabancı bir firma aleyhine ihlal davasını Türkiye'de açabilir. Bu yabancı firmanın Türkiye'de malvarlığı bulunmakla birlikte esas malvarlığı yurt dışında bulunması halinde ise, zarar gören marka sahibi, marka hakkına tecavüz eden üçüncü kişiye karşı ihlal davasını, bu kişinin yerleşim yerinin ve ağırlıklı malvarlığının bulunduğu yabancı ülke mahkemesinde açmak isteyebilir. Bu şekilde, davasını yurtdışında açması halinde ileride karşısına çıkacak olan yabancı ülkedeki tenfiz işlemiyle uğraşmaktan kurtulacaktır. Bunun yerine davayı, marka hakkını ihlal eden davalının yerleşim yerinde açar ve lehine bir hüküm elde eder ise bu hükmü Türkiye'de daha kolaylıkla tenfiz ettirebileceğini haklı olarak düşünebilir³³.

Yargıtay kararlarında³⁴ da sınai mülkiyet haklarına ilişkin tecavüz ve tazminat davalarında Türk mahkemelerinin yetkisinin münhasır yetki niteliğinde olmadığı ifade edilmiştir.

Yargıtay'ın 22.11.2023 tarihinde verdiği kararında³⁵ da sınai mülkiyet hak sahibinin, üçüncü kişiye karşı marka haklarına tecavüz nedeniyle açılan tazminat davasında Türk mahkemelerinin münhasır yetkisinin olmadığı belirtilmiş ve hükmün tenfizine karar verilmiştir.

³² ERDEM, s. 194-195; ÇELİKEL/ ERDEM, s. 605-606. Benzer şekilde, Yeni Brüksel I Tüzüğü'nde fikri mülkiyet haklarının ihlali halinde açılan tazminat davalarında yetkili mahkemeyi düzenleyen yetki kuralları münhasır yetki kuralı olarak öngörülmüştür. Ayrıntılı bilgi için bkz. ÇÖRTOĞLU KOCA, s. 125-143.

³³ ERDEM, s. 195.

³⁴ Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2014/1417, K. 2014/8769, T. 8.5.2014; Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2014/17914, K. 2015/2986, T. 5.3.2015; Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2013/3662, K. 2013/19524, T. 4.11.2013.

³⁵ Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2022/3126, K. 2023/6729, T. 22.11.2023.

Söz konusu davada, davacı vekili, davalı yanın “LUCKY EGG” ve “HIP HOP” ibareli ürünlerinin davacıların sırasıyla “TIC TAC” ve “KINDER JOY” markaları ve ürünlerinden taklit edilmesi nedeniyle davacılar aleyhinde yaratılan marka tecavüzü ve haksız rekabetin tespiti için 24 Ekim 2012 tarihinde davalı şirkete karşı Paris Asliye Hukuk Mahkemesi nezdinde dava açıldığını belirtmiştir. Bu dava sonucunda, Paris Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 20 Kasım 2014 tarihli ve 13/02989 Sayılı kararı ile davanın kabulüne karar verilmiş, davalının “HIP HOP” ibareli ürünlerinin davacı Ferrero adına kayıtlı “TIC TAC” markaları aleyhinde marka tecavüzü ve haksız rekabet teşkil ettiğini tespit etmiştir. Paris mahkemesi, davalının “LUCKY EGG” ibareli ürünlerinin davacı Soremartec adına kayıtlı “KINDER JOY” markaları aleyhinde marka tecavüzü ve haksız rekabet teşkil ettiğini tespit etmiş, davalının marka tecavüzü fiilleri nedeniyle davacı Ferrero ve Soremartec şirketlerine tazminat olarak 10.000,00 avro, haksız rekabet teşkil eden fiilleri nedeniyle de tüm davacılar adına tazminat olarak toplam 16.000,00 avro ödemesine ve ayrıca Fransız Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu’nun 700. maddesi uyarınca da, davalı tarafından davacıya tazminat olarak toplam 4.000,00 avro ödenmesine hükmedilmiştir.

Davacı vekili, Paris Asliye Hukuk Mahkemesi kararının tenfizini, kararda hükmedilmiş bulunan 30.000,00 avronun, karar tarihinden itibaren işletilecek olan ticari faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesini talep etmiştir³⁶. Davalı vekili ise, davanın reddini istemiştir³⁷.

İlk Derece Mahkemesi, MÖHUK’un 54. maddesinde öngörülen koşulları taşıyan yabancı mahkeme kararının tenfizine karar vermek gerektiğine, davacı vekili ayrıca tahsile ilişkin talebi bulunmadığını bildirdiğinden, tahsil yönünde

³⁶ Davacı vekili, söz konusu kararın davalı şirkete 13.03.2015 tarihinde tebliğ edildiğini ve davalının kararı süresi içerisinde istinaf etmemesi nedeniyle kararın kesinleştiğini belirtmiştir. Davacı vekili, söz konusu kararın gereğinin yerine getirilmesi için davalı şirkete iyi niyetli olarak mektuplar gönderildiğini, ancak olumsuz cevaplar verildiğini, davalı şirket aleyhinde yasal yollardan takibe başlayabilmek için Paris Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından verilerek kesinleşen 20 Kasım 2014 tarihli ve 13/02989 sayılı kararın tazminata ilişkin kısmının mahkeme tarafından tenfizini talep etmek zorunluğu doğduğunu iddia ederek Paris Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından verilerek kesinleşen 20.11.2014 tarih ve 13/02989 sayılı kararın tazminata ilişkin kısmının, MÖHUK’un 50. ve devamı maddeleri uyarınca tenfizine, kararda hükmedilmiş bulunan 30.000,00 avronun, karar tarihinden itibaren işletilecek olan ticari faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

³⁷ “Davalı vekili cevap dilekçesinde; yabancı mahkeme kararının objektif esas ve değerlere uygun bir gerekçeyle tesis edilmediğini, söz konusu yerel mahkeme kararının yetersiz ve yanlış olduğunu, tamamen kendi vatandaşı ve ülkesi firmalarını korumak amacıyla hareket ettiğini, hakkaniyete uygun delil toplanmadığını ve objektif bir değerlendirme yapılmadığı hususunun aşikâr olduğunu, mahkeme gerekçesinde, “HIP HOP” ve “LUCKY EGG” adlı ürünlerinin detaylı özelliklerini karşılaştırmasına ve farklılıkları bulunduğu hususu açık olduğunu ve mahkeme de bu farklılıkların bulunduğunu gerekçesinde kabul ettiğini, tüketicinin yanılacağı şeklinde subjektif değerlendirmesinin yanılğıy ve yanılıığı ortaya koyduğunu ve taleplerin yersiz olduğunu savunarak davanın reddine karar verilmesini istemiştir. Davalı vekili ikinci cevap dilekçesinde ise, yabancı mahkeme ilamının aynı zamanda haksız rekabete ilişkin de olduğunu, müvekkilinin savunma hakkının kısıtlandığını ve davaya Türk Hukukunun uygulanmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.”

karar verilmesine yer olmadığına, taraflar arasındaki Fransa Paris Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 20 Kasım 2014 tarih ve 13/02989 sayılı kararının tazminata ilişkin kısmının tenfizine, davacının tahsile ilişkin talebi yönünden karar verilmesine yer olmadığına karar vermiştir³⁸.

İlk Derece Mahkemesi'nin kararına karşı davalı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur. Bölge Adliye Mahkemesi, Fransa'da verilen kararın Türk Mahkemelerinin münhasır yetkisine giren bir konuda verilmediğine hükmetmiştir³⁹. Yine kararın kamu düzenine açıkça aykırılığının bulunmadığı, MÖHUK'un 54. maddesinin (e) bendi hükmüne göre tenfizi istenen yabancı mahkeme kararının Türk kamu düzenine açıkça aykırı olup olmadığını incelemekle yetineceği, yabancı mahkeme kararının elde edilmesinde uygulanan yabancı hukukun Türk kamu düzenine aykırılığının incelenmesinin ve yabancı hâkimin bu karara hangi kanunu, nasıl uyguladığını inceleme yetkisine sahip olmadığı, mahkemenin, tenfiz konusunda hukukumuzda yer alan şartları araştırmakla yetineceği şeklinde hüküm kurulmuştur⁴⁰. Taraflar arasındaki Fransa Paris Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 20 Kasım 2014 tarih ve 13/02989 sayılı kararının tazminata ilişkin kısmının MÖHUK'un 50 ve devamı maddeleri uyarınca tenfizine, şeklinde

³⁸ İlk Derece Mahkemesi, MÖHUK'un 54. maddesinin c bendi uyarınca, tenfizi istenen yabancı mahkeme kararının Türk kamu düzenine açıkça aykırı olmaması, yabancı kararın elde edilmesinde uygulanan yabancı hukukun Türk kamu düzenine aykırılığının incelenmesinin esasen söz konusu olmaması, tenfiz kararı verecek hâkimin, yabancı hâkimin bu karara hangi kanunu, nasıl uyguladığını inceleme yetkisine sahip bulunmaması karşısında davalı savunmalarına itibar etmeyecek davayı kabul etmiştir.

³⁹ Ayrıca Bölge Adliye Mahkemesi'nin kararında "tenfize konu yabancı mahkeme kararının marka hakkından kaynaklanan uyumsuzluk hakkında verildiği, 6769 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu'nun 156. maddesi uyarınca tenfiz yargılamasının da Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesinde yapılması gerektiği, kararı veren mahkemenin görevli olduğu, davalı vekilinin göreve ilişkin istinaf sebebi yerinde görülmediği, Türkiye ve Fransa'nın 1965 tarihli Lahey Sözleşmesine taraf olduğu, davalının Türkiye'de mukim bulunduğu ve dosyaya sunulan istinabe evraklarından kararın davalıya Lahey Sözleşmesine uygun şekilde tebliğ edildiği, istinaf başvuru hakkını kullanmadığı, davacının MÖHUK'un 53. maddesi gereği, yabancı mahkeme ilamının o ülke makamlarınca usulen onanmış aslını, onanmış tercümesini, ilamın tebliğ edildiğini, istinaf kanun yoluna başvurulmadığını gösteren, Fransa makamlarınca usulen onanmış yazı ile onanmış tercümesini sunduğu, sunulan mahkeme kararı ve belge içeriklerinden, davalının Fransa kanunları uyarınca, hükmü veren mahkemeye usulüne uygun bir şekilde çağrıldığı, kendisini vekil ile temsil ettirdiği" sonucuna varmıştır.

⁴⁰ Söz konusu hükümde, "tenfizi istenen yabancı mahkeme kararının, ... Gıda Şirketinin, davacı şirketlere toplam 4.000,00 avro ödemeye mahkûm edilmesine ilişkin kısmının, tutanakların düzenlenmesi için yapılan harcamaları kapsadığı gerekçesiyle diğer istinaf sebebi yerinde görülmediği, ancak davacı vekilinin açıklayıcı dilekçesinden, feragate yönelik beyanda bulunmadığı, davacı vekilinin tahsil hakkını saklı tuttıklarına yönelik beyanı karşısında, bu talebin atıye bırakılmak istenildiği ve fakat davalının açık muvafakatinin bulunmadığı bu durumda mahkemeye talebin esası hakkında karar verilmesi gerektiği, davanın yabancı mahkeme kararının tenfizine ilişkin olduğu tenfizi talep edilen yabancı mahkeme kararında faizi ile tahsil yönünde hüküm bulunmadığından, mahkemeye bu talebin reddine karar verilmesi gerekirken, karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesi ve davalı lehine maktu vekâlet ücretine hükmedilmemesi de yerinde olmadığından davalı vekilinin bu yöndeki istinaf sebebi haklı olduğu gerekçesiyle davacıların tenfize ilişkin davasının kabulüne" karar verilmiştir.

hüküm kurulmakla yetinilmesi usul ve yasaya uygun olmadığı, mahkemenin tenfizine karar verilen yabancı mahkeme kararını hükümde açıkça göstermesi gerektiğinden davalı istinaf sebeplerinin kısmen kabulü nedeniyle, mahkeme kararının kaldırılmasına, davanın kısmen kabulüne kısmen reddine karar verilmiştir.

Yargıtay'da ise, Fransa'da marka haklarına tecavüz nedeniyle açılan tazminat davasında verilen kararın Türk Mahkemelerinin münhasır yetkisine giren bir konuda verilmediği kesinleşmiş olup, Bölge Adliye Mahkemesi kararı düzeltilerek onanmıştır⁴¹. Marka haklarına tecavüz nedeniyle açılan tazminat davasında yetkili mahkeme SMK 156(3). maddesi uyarınca belirlenmektedir ve bu yetki kuralı münhasır yetki kuralı değildir. Tanıma ve tenfiz şartları bakımından söz konusu ilâm, Türk mahkemelerinin münhasır yetkisine girmeyen bir konuda verilmiş olması nedeniyle tenfizi mümkündür. Bu nedenle söz konusu karar, isabetlidir.

Sınai mülkiyet haklarına ilişkin yabancı mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizinde bazı durumlarda ilamın birçok konuyu (örneğin, tazminatın yanında tecavüzün ortadan kaldırılması ve hükmün ilanı gibi) kapsamı söz konusu olabilmektedir. Bu tür ilamlarda, kısmi tenfiz mümkündür. Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 2014 yılında verdiği kararda⁴², Fransa'da gerçekleşen marka ihlaline ilişkin olarak Fransız mahkemesinin vermiş olduğu karar için Türk mahkemelerinin münhasır yetkisine girmeyen tazminat ve para cezasına ilişkin kısımları yönünden kısmî bir tenfiz kararı verilmiştir. Diğer istemler bakımından, markaya tecavüzün ortadan kaldırılması ve hükmün ilanına dair kısımlarının niteliği gereği ancak kararı veren mahkemenin bulunduğu yabancı ülkede infaz edilebilecek olması nedeniyle kararın söz konusu kısımları için tenfiz talebi reddedilmiştir.

⁴¹ "İlk Derece Mahkemesince 21.02.2019 tarihli duruşmada davacı vekiline dava dilekçesinin açıklanması hususunda kesin süre verildiği, davacı vekilinin ise 07.03.2019 tarihli dilekçesinde ve ön inceleme duruşmasında talebinin yabancı mahkeme kararının tazminat yönünden hükmünün tenfizini talep ettiklerini ve yatırmış olduğu peşin harcın ise tenfiz talebine ilişkin olduğunu beyan ettiği anlaşılmış olmakla, 6100 Sayılı Kanun'un 31. maddesi kapsamında davacının talebinin sadece tazminat bakımından tenfizi istemine ilişkin olduğu hususunun açıklanmasıyla tenfizi talep edilen yabancı mahkeme kararına ilişkin faiz ya da tahsil talebi bulunup bulunmadığı çelişkisi giderildiğinden işbu davada tenfiz talebinden ayrı tahsil ve faiz talebi bulunmadığının anlaşılmış olmasına göre istinaf mahkemesince "Davanın kısmen kabulüne kısmen reddine" ve "Tenfizi istenen yabancı mahkeme kararında ödenmesine karar verilen 30.000 avronun faiziyle tahsili yönünde hüküm bulunmadığından, bu kısma yönelik davanın reddine," ilişkin karar verilmiş olması ve reddedilen kısım nedeniyle davalı yararına vekâlet ücreti hükmedilmesi bozmayı gerektirir. Ne var ki bu yanlışlığın giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden 6100 Sayılı Kanun'un 370. maddesinin ikinci fıkrası hükmü uyarınca Bölge Adliye Mahkemesi kararının hükmün 3. maddesinde yer alan "Davanın kısmen kabulüne kısmen reddine" ve 4. maddesinde yer alan "Tenfizi istenen yabancı mahkeme kararında ödenmesine karar verilen 30.000 avronun faiziyle tahsili yönünde hüküm bulunmadığından, bu kısma yönelik davanın reddine" ve 5/c maddesinde "... vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine" ibarelerinin çıkarılarak kararın bu şekilde düzeltilerek onanması gerekir."

⁴² Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2014/1376, K. 2014/4242, T. 6.3.2014.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 2021 yılında verdiği kararda⁴³, fikrî mülkiyet haklarına ilişkin ülkesellik ilkesi değerlendirilmiştir. Söz konusu karar, yurtdışında tescilli patentin davalı tarafından ihlal edilmesine ilişkin yabancı mahkemece verilen masraf tespit kararlarının (yargılama giderlerine ilişkin kararın) tenfizi talebidir. Bilindiği üzere, yargılama giderleri ile ilgili karar, asıl karardan bağımsız olmayıp, doğrudan ona bağlıdır. Bu nedenle konumuz bakımından burada tespit edilmesi gereken husus, asıl kararın Türk mahkemelerinin münhasır yetkisine giren bir konuda verilmiş olup olmadığıdır. Asıl karar, Almanya'da tescilli patente tecavüzün men'i davasıdır. Hukukumuzda sınai haklara tecavüzün men'i davasında yetkili mahkeme SMK 156(3). maddesinde düzenlenmektedir ve bu yetki kuralı münhasır yetki kuralı değildir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu da söz konusu davada, kararın tenfizine engel bir durumun olmadığına ve ülkesellik ilkesinin ihlal edilmediğine karar vermiştir.

C. Üçüncü Kişiler Tarafından Sınai Mülkiyet Hakkı Sahibi Aleyhine Açılacak Davaları Düzenleyen Yetki Kuralının Değerlendirilmesi

SMK 156(5). maddesi uyarınca; üçüncü kişiler tarafından sınai mülkiyet hakkı sahibi aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, davalının yerleşim yerinin bulunduğu yer mahkemesidir. Sınai mülkiyet hakkı başvurusu veya sınai mülkiyet hak sahibinin Türkiye'de yerleşim yeri bulunmaması hâlinde, dördüncü fıkra hükmü uygulanır. Davacının Türkiye'de yerleşim yeri bulunmaması hâlinde yetkili mahkeme, davanın açıldığı tarihte sicilde kayıtlı vekilin işyerinin bulunduğu yerdeki ve eğer vekillik kaydı silinmişse Kurum merkezinin bulunduğu yerdeki mahkemedir (SMK 156(4)). Doktrinde *bizim de katıldığımız* görüş uyarınca, m.156(5) hükmü, münhasır yetki kuralıdır⁴⁴.

Sınai mülkiyet haklarının tesciline veya geçerliliğine ya da başka bir deyişle hükümsüzlüğüne ilişkin davalarda, mahkemelerin yetkisinin münhasır yetki olmasına verilen gerekçelerden biri, bu yetki kurallarının mahkemenin egemenlik gücüne dayandığıdır ki zaten, bir sınai mülkiyet hakkının verilmesi de ülkelerin hâkimiyet hakkına dayanmaktadır. İkinci gerekçe ise, bu tip çözümü zor ve karışık olan ve çözümünde uzmanlık isteyen, özel nitelik taşıyan ve de söz konusu olan mahkemenin milli hukuku ile yakın olan davaların bu milli hukuku bilen mahkemeler tarafından bakılmasının doğru olduğudur. Bir başka ifadeyle, bu tip davalarda yetki, davaya hangi devletin hukuku uygulanacaksa o devletlerin mahkemelerine tahsis edilmelidir⁴⁵.

⁴³ Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, E. 2017/11-52, K. 2021/671, T. 3.6.2021.

⁴⁴ ERDEM, s. 196-197; ÇELİKEL/ ERDEM, s. 606; SARGIN, s. 221-222; ÇALIŞKAN, Yusuf: Uluslararası Fikri Mülkiyet Hukukunda Uyuşmazlık Çözüm Mekanizmaları: WIPO Tahkimi ve Dünya Ticaret Örgütü, İstanbul 2008, s. 38; DEMİRKOL, s. 48; AKDUMAN, s. 472.

⁴⁵ Bir sınai mülkiyet hakkının, hak sahibi adına tescil edilerek, korunmasını gerçekleştiren devlet bakımından artık o sınai hak, adeta o devletle özdeşleşmekte ve hatta söylenirken dahi, Almanya patenti, Japon markası olarak adlandırılmaktadır. İşte, sınai haklar ile onları koruyan ülkeler ara-

Sınai mülkiyet hakkının hükümsüzlüğüne ilişkin davalarda mahkemelerin yetkisine ilişkin hükümler, münhasır yetki niteliğindedir. Hükümün amacı hem davalı sınai hak sahibini korumak hem de ona karşı üçüncü kişiler tarafından açılacak hükümsüzlük davalarında, mutlaka yetkili bir Türk mahkemesini tesis etmektir. Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından tescil edilerek korunan bir Türk sınai mülkiyet hakkının hükümsüz olduğuna ilişkin bir davada, bu sınai hakkı koruyan devletin mahkemesi olarak mutlaka yetkili bir Türk mahkemesinin bulunması sınai hakların ülkeselliği ilkesine de uygundur. Sınai mülkiyet haklarının korunmasına ilişkin düzenlemelerde yetkisi öngörülen Türk mahkemeleri, idarî ve kamusal nitelikte işlemler yani Türk Patent ve Marka Kurumu kararları hakkında karar vermektedir. Bu işlem ve kayıtlar kamu düzenini yakından ilgilendirmektedir. Bunlar hakkında yabancı mahkemelerin yetkisini kabul etmek, bu işlem veya ilişkilerin mahiyetine uygun değildir. Türk idari makamları tarafından verilen tescil kararları hakkında açılan hükümsüzlük davalarında yabancı mahkemeleri yetkilendirerek, yabancı mahkemelerin Türk idari makamlarının vermiş olduğu kararları geçersiz hale getirmesi uluslararası hukuka aykırı olacaktır. Bir devletin başka bir devletin kamu hukuku işlemlerini geçersiz kılamayacağı genel kuralından hareketle, söz konusu hükümler münhasır yetki kuralı niteliğindedir⁴⁶.

Üçüncü kişilerin bir Türk sınai mülkiyet hakkı sahibine karşı sınai hakkının hükümsüz olduğuna ilişkin açtıkları davada, yetkili bir Türk mahkemesinin bulunması sınai hakların niteliği gereği şarttır. İç hukuk bakımından kesin yetki niteliğinde olan bu mahkemelerin yetkisi, milletlerarası usul hukuku bakımından münhasır yetki niteliğindedir. Bu nedenle sınai mülkiyet haklarıyla ilgili olan ve Türkiye’de bir kaydın tescil, terkin veya iptaline dönük davalarda Türk mahkemelerinin yetkisi, 54. madde (b) bendi anlamında münhasırdır ve bu konularda yabancı mahkemelerin kararları tenfiz edilemez⁴⁷.

---

sındaki, sınai hakkın niteliğinden kaynaklanan bu doğal bağ ya da başka deyişle sınai hakların ülkesellik prensibi, kendisinin, bir sınai hakkın geçersiz olduğuna, tescil edilemeyeceğine ve gerçek hak sahibinin kendisi olduğuna ilişkin iddialarla açılan hükümsüzlük davalarında, mahkemenin ‘münhasır yetkiye’ sahip olması şeklinde göstermektedir: ERDEM, s. 196-197.

⁴⁶ Ayrıca hükümsüzlük kararının kesinleşmesinden sonra mahkeme bu kararı Türk Patent ve Marka Kurumu’na resen göndermektedir. Hükümsüzlük kararının kesinleşmesinden sonra sınai hak sicilden terkin edilmekte ve bültende yayımlanmaktadır (SMK m.27, 51(4), 79(4), 139(4)). Yabancı bir mahkemenin hükümsüzlük kararı vererek, bu kararı Türk Patent ve Marka Kurumu’na göndermesi, Kurumun da yabancı mahkeme kararına dayanarak sınai mülkiyet hakkını sicilden terkin etmesi mümkün değildir. Buna paralel olarak, Yeni Brüksel I Tüzüğü’nde fikri mülkiyet haklarına ilişkin hükümsüzlük davalarında sicil bulduğu yer mahkemesinin yetkisi münhasır yetki olarak düzenlenmektedir. Ayrıntılı bilgi için bkz. ÇÖRTOĞLU KOCA, s. 143-152, 265-266.

⁴⁷ ERDEM, s. 197; ÇELİKEL/ ERDEM, s. 606; ÇALIŞKAN, s. 37.

SONUÇ

Sınai mülkiyet haklarının ihlalinde yurt dışında buna ilişkin olarak dava açıldıysa, yabancı devlet mahkemelerince verilen kararların Türkiye’de kesin delil veya kesin hüküm etkisi kazanması ve icra edilebilmesi için bu kararların tanıma ve tenfiz şartlarını yerine getirmesi şarttır. Sınai mülkiyet haklarının ihlali halinde verilen kararların Türkiye’de tanınması ve tenfizi bakımından konumuz bakımından önemli olan husus ise, ilâmın Türk mahkemelerinin münhasır yetkisine girmeyen bir konuda verilmiş olmasıdır. Çalışmamızda bu konu Sınai Mülkiyet Kanunu’nun 156. maddesi bakımından incelenerek, doktrinde yer alan görüşler ve yargı kararları çerçevesinde tartışılmıştır. *Kanaatimizce*, idarenin aldığı kararlara karşı açılacak davalarda ve idarenin kararlarından zarar gören üçüncü kişilerin idare aleyhine açacakları davalarda, iptal davası gibi, yetkili olan mahkemeyi düzenleyen SMK m.156(2) hükmü münhasır yetki kuralıdır. Sınai mülkiyet hakkı sahibi tarafından, üçüncü kişiler aleyhine açılacak davalarda örneğin, tecavüzün men’i, ref’i veya tazminat davalarında yetkili olan mahkemeleri düzenleyen SMK m.156(3) hükmü ise, münhasır yetki kuralı değildir. Bu nedenle söz konusu davalara ilişkin olarak verilmiş yabancı mahkeme kararlarının Türkiye’de tanınması ve tenfizi mümkündür. Üçüncü kişiler tarafından sınai mülkiyet hakkı sahibine açılacak olan davalarda, hükümsüzlük davası gibi, yetkili mahkemeyi belirleyen SMK m.156(5) hükmü, münhasır yetki kuralıdır. SMK’nın 156. maddesinin 2. ve 5. fıkralarının münhasır yetki kuralı olması nedeniyle, söz konusu yabancı mahkeme kararlarının Türkiye’de tanınması ve tenfizi mümkün değildir. Özellikle son dönemde verilen yargı kararları bakımından da vardığımız sonuçlara paralel olarak, Sınai Mülkiyet Kanunu’nun 156. maddesinin (2),(3),(4),(5) fıkralarının münhasır yetki kuralı olup olmadığına ilişkin doğru tespitlerin yapıldığı görülmektedir.

KAYNAKÇA

- AKDUMAN, Ebru: “Türk Mahkemelerinin Münhasır Yetkisi”, Terazi Hukuk Dergisi, Sa. 163, Mart 2020, s. 466-480.
- BAJPAL, Prableen: “Apple and Samsung’s Complicated Relationship”, 28.12.2015, <https://www.nasdaq.com/articles/apple-and-samsungs-complicated-relationship-2015-12-28>, 16.01.2025.
- BBC NEWS: “Apple ve Samsung Yedi Yıl Süren Davanın Sonunda Anlaştı”, 28.06.2018, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-44638491>, 16.01.2025.
- ÇALIŞKAN, Yusuf: Uluslararası Fikri Mülkiyet Hukukunda Uyuşmazlık Çözüm Mekanizmaları: WIPO Tâhkimî ve Dünya Ticaret Örgütü, İstanbul 2008.
- ÇELİKEL, Aysel/ERDEM, Bahadır B.: Milletlerarası Özel Hukuk, İstanbul 2021.
- ÇÖRTOĞLU KOCA, Sema: Fikri Mülkiyet Haklarından Doğan Uyuşmazlıklarda Mahkemelerin Milletlerarası Yetkisi, Ankara 2023.
- DARDAĞAN, Esra: Milletlerarası Usul Hukukunda “Aşkın Yetki” Kavramı, Ankara 2005.
- DEMİR GÖKYAYLA, Cemile: Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizde Kamu Düzeni, Ankara 2001.
- DEMİRKOL, Berk: Milletlerarası Yetki Andlaşmaları, İstanbul 2018.
- DOĞAN, Vahit: Milletlerarası Özel Hukuk, Ankara 2022.
- EKŞİ, Nuray: Milletlerarası Ticaret Hukuku, İstanbul 2015.
- EKŞİ, Nuray: Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi, İstanbul 2013.
- ERDEM, Bahadır B.: Fikrî Hukukta Türk Mahkemelerinin Milletlerarası Yetkisi, İstanbul 2003.
- ESEN, Emre: “Türk Hukukunda Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizinde Münhasır Yetki Kavramı”, MHB, Y. 22, 2002, s. 183-206.
- GÜNGÖR, Gülin: Türk Milletlerarası Özel Hukuku, 4. Bası, Ankara 2023.
- NOMER, Ergin: Devletler Hususî Hukuku, İstanbul 2017.
- ÖZBAKAN, Işıl: Türk Hukukunda Yabancı Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi, Ankara 1987.
- ÖZEL, Sibel/ ERKAN, Mustafa/ PÜRSELİM, Hatice Selin/KARACA, Hüseyin Akif: Milletlerarası Özel Hukuk, İstanbul 2022.
- SARGIN, Fügen: İnternet Aracılığıyla Gerçekleşen Marka İhlalleri Hakkında Milletlerarası Yetkiyi Haiz Mahkemeler ve Uygulanacak Hukuk, Ankara 2005.
- ŞANLI, Cemal/ ESEN, Emre/ ATAMAN-FİGANMEŞE, İnci: Milletlerarası Özel Hukuk, İstanbul 2024.
- TARMAN, Zeynep Derya: “Yabancı Mahkeme ve Hakem Kararlarının Türkiye’de Tenfizinde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Bazı Tespitler, Public and Private International Law Bulletin, Cilt: 37, Sayı: 2, s. 798-820.

Mahkeme Kararları

İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 44. Hukuk Dairesi, E. 2020/1339, K. 2022/1753, T. 15.12.2022.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, E. 2017/11-52, K. 2021/671, T. 3.6.2021.

Yargıtay 6. Hukuk Dairesi, E. 2021/1358, K. 2022/2968, T. 31.05.2022.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2014/17914, K. 2015/2986, T. 5.3.2015.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2014/1376, K. 2014/4242, T. 6.3.2014.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2014/1417, K. 2014/8769, T. 8.5.2014.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2013/3662, K. 2013/19524, T. 4.11.2013.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2022/3126, K. 2023/6729, T. 22.11.2023.